

គម្រោងអាជីវកម្មចិញ្ចឹមត្រីស្រាបៀងក្នុងស្រះ

Snakehead fish farming in Pond

រៀបចំដោយ

គណៈកម្មការកម្រិតជាតិស្រាបៀងយោធាយុវជនស្ថាប័នស្រាបៀង
ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម (អេ.អេ.ឌី.ប៊ី)

ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤

មាតិកា

១-សេចក្តីផ្តើម..... 1

២-ចរិតលក្ខណៈរបស់គ្រូរៀន..... 1

៣-បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមគ្រូរៀនក្នុងស្រុក..... 2

 ៣.១. ការជ្រើសរើសទីតាំងដីកស្រែ..... 2

 ៣. ២. ការរៀបចំស្រែ..... 2

 ៣. ៣. ការដាក់កូនត្រីពូជ..... 3

 ៣. ៤. ការផ្តល់ចំណី..... 3

 ៣. ៥. ការគ្រប់គ្រង និងការថែទាំ..... 4

 ៣. ៦. ការប្រមូលផល..... 5

៤-គម្រោងអាជីវកម្មចិញ្ចឹមគ្រូរៀនក្នុងស្រុក..... 6

 ៤-១- គម្រោងចិញ្ចឹម..... 6

 ៤-២- ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចក្នុងការចិញ្ចឹមត្រីក្នុង១វគ្គ..... 7

 ៤- ៣- ការវិភាគលទ្ធផលដោយផ្អែកលើអត្រាបាត់បង់ និងតម្លៃលក់..... 8

 ៤- ៤- ខ្សែច្រវាក់តម្លៃ..... 8

៥-ហានិភ័យ និងបញ្ហាប្រឈម..... 9

៦-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន..... 10

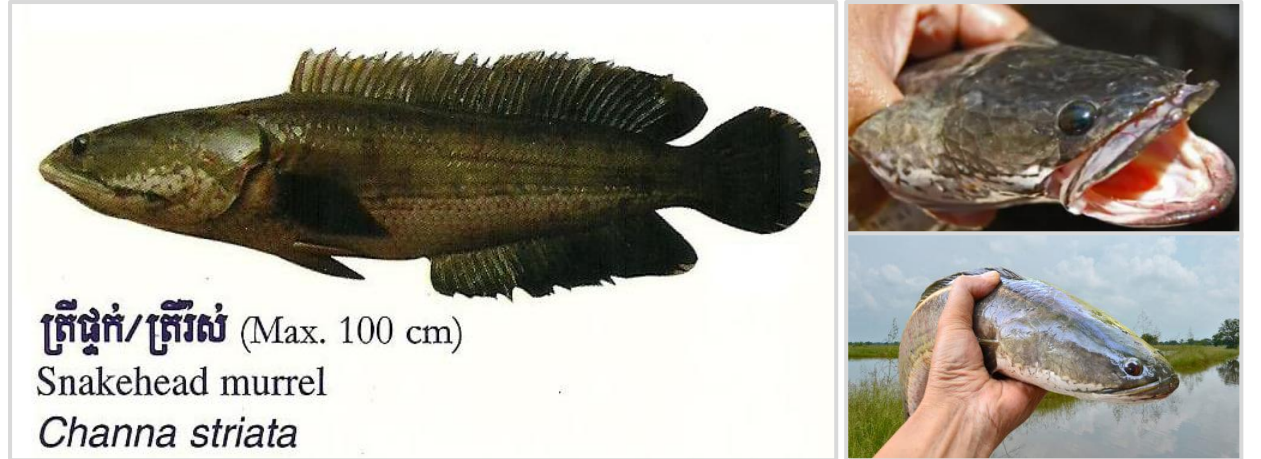
១-សេចក្តីផ្តើម

ត្រីវីសជាប្រភេទត្រីសាច់មានតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ ហើយមានការនិយមចូលចិត្តបរិភោគជាទូទៅ សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ក្រៅពីត្រីធម្មជាតិ ប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅតាមដងទន្លេ បឹង ព្រែកមួយចំនួនបាននាំ គ្នាចិញ្ចឹមត្រីវីសជាលក្ខណៈគ្រួសារដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូល តាមបែបពាក់កណ្តាលប្រពលវប្បកម្ម និង ប្រពលវប្បកម្ម ក្នុងស្រះ ក្នុងបែរ ក្នុងអាងស៊ីម៉ង់ត៍ តង់ប្លាស្ទិក និងចិញ្ចឹមតាមប្រព័ន្ធទឹកវិលក្នុងស្រះ (In Pond Raceway System-IPRS) ផងដែរ។

ដើម្បីរួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍អាជីវកម្មចិញ្ចឹមត្រីវីសឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ បង្កើនផលិតភាពត្រីសាច់ និង ប្រាក់ចំណូលដល់កសិករ ក្រុមការងារគណៈកម្មការគាំទ្រគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម “អ.អ.ឌី.បី” បានធ្វើការសិក្សា និងរៀបចំនូវ “គម្រោងអាជីវកម្មចិញ្ចឹមត្រីវីស ក្នុងស្រះ” ជាឯកសារជំនួយស្មារតី ឬជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដល់ប្រជាសិករក្នុងការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មចិញ្ចឹមត្រីវីស ដំបូង ក៏ដូចជាកសិករដែលកំពុងចិញ្ចឹមដើម្បីកែលម្អលើចំណុចខ្វះខាត ធ្វើឱ្យអាជីវកម្មកាន់តែរីកចម្រើន។

២-ចរិតលក្ខណៈរបស់ត្រីវីស

ត្រីវីសជាប្រភេទត្រីទឹកសាប ចូលចិត្តរស់នៅចាប់ពីផ្ទៃទឹកខាងលើរហូតដល់ជម្រៅទឹក៣០ម៉ែត្រ ដែលសម្បូរសារ៉ាយ ស្មៅ ព្រៃលិចទឹក នៅតាមវាលទំនាបលិចទឹក ទន្លេ ស្ទឹង បឹង ឬ ព្រែក ប្រឡាយ ស្រះ ត្រពាំង និងក្នុងស្រែជាដើម។ ត្រីវីសមានក្បាលធំសំប៉ែតដូចជាក្បាលពស់ ដងខ្លួនត្របដណ្តប់ដោយស្រកា រាងមូលទ្រវែង ស្លូចទៅផ្នែកកន្ទុយ ខ្នងមានស្រកាពណ៌ខ្មៅងងឹត និងផ្នែកពោះមានស្រកាពណ៌ស។ ជា ប្រភេទត្រីកាចស៊ីចំណីចម្រុះច្រើនប្រភេទមិនរើស។ ត្រីនៅតូចស៊ីប្រភេទសត្វប្លង់តុង កូនសត្វល្អិត កូនត្រី តូចៗជាដើម។ នៅចន្លោះខែ ៤-៧ ត្រីវីសដែលមានអាយុ ១-២ឆ្នាំចាប់ផ្តើមបន្តពូជ ដោយត្រីញីនឹងការពារ កូនរបស់វាប្រហែល ១ខែ បន្ទាប់មកវាចាប់បង្កើតកន្សោមពងថ្មីដើម្បីបន្តពូជនៅវគ្គបន្ទាប់ទៀតដោយក្នុង ១ឆ្នាំត្រីវីសអាចបន្តពូជបាន ៥ដង។ ត្រីវីសមានការលូតលាស់លឿន អាយុ១ឆ្នាំ អាចមានប្រវែងពី ១៩-៣៩ សង់ទីម៉ែត្រ និងទម្ងន់ពី ១០០-៧៥០ក្រាម។ អាយុ ២ឆ្នាំ មានប្រវែងពី ៣៩-៤៥សង់ទីម៉ែត្រ និងទម្ងន់ពី ៦០០-១៤០០ក្រាម។

ត្រីផ្ទុក់/ត្រីវីស (Max. 100 cm)
Snakehead murrel
Channa striata

៣-បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីវិស័យក្នុងស្រះ

៣.១. ការជ្រើសរើសទីតាំងដីស្រះ៖

- ស្រះចិញ្ចឹមត្រីត្រូវមានប្រភពទឹកសាបគ្រប់គ្រាន់ ងាយស្រួលក្នុងការបញ្ជូលនិងបញ្ចេញទឹក បានពេញមួយវគ្គចិញ្ចឹម។
- ជ្រើសរើសទីតាំងស្រះស្ងួត គ្មានសារធាតុពុលហូរចូលស្រះ
- ដីមានកម្រិតជ្រាបទឹកតិច ឬបាតស្រះជាប្រភេទដីឥដ្ឋ ឬដីកណ្តោង (រក្សាទឹកបានយូរ)
- នៅទីវាល មានពន្លឺថ្ងៃគ្រប់គ្រាន់ (គ្មានដើមឈើធំៗនៅជុំវិញ)
- ស្រះគួរមានផ្ទៃទឹកចាប់ពី ៥០០ម៉ែត្រការ៉េ ជម្រៅចន្លោះពី ១,៥-២,៥ ម៉ែត្រ

៣.២. ការរៀបចំស្រះ៖

- សម្រាប់ស្រះចាស់ក្រោយពីបូមទឹកពង្រឹងអស់រួចត្រូវប្រមូលកាកសំណល់ផ្សេងៗដែលមាននៅ ក្នុងស្រះចេញ ដូចជា កំណាត់ឈើ ថង់ផ្កាស្លឹក និងសម្រាមផ្សេងៗ។
- ធ្វើការកម្ចាត់សត្វចង្រៃដូចជា កង្កែប ក្តាម ពស់ និងត្រីដែលស៊ីសាច់ជាអាហារ
- កាប់ធ្នូរព្រៃ និងស្មៅនៅតាមមាត់ស្រះ
- ជួសជុលរៀបចំមាត់ស្រះ ស្ថាប័នកំទុកត្រីមតែ ៥-១០សងទីម៉ែត្រ និងពង្រាបបាតស្រះឱ្យស្មើ
- បាចកំបោសពី ៣០គ.ក/១,០០០ម^២ និងហាលទុករយៈពេលពី ៥-៧ថ្ងៃ ដើម្បីកម្ចាត់សត្វចង្រៃ និងមេរោគដែលមាននៅក្នុងស្រះ។
- ហ៊ុំស្បែកជុំវិញស្រះ ដើម្បីការពារត្រីព្រៃ និងសត្វចង្រៃខាងក្រៅចូល និងត្រីខាងក្នុងចេញពីស្រះ
- បញ្ជូលទឹកក្នុងស្រះ ជម្រៅទឹកពី ១,២-១,៥ម៉ែត្រ

៣. ៣. ការដាក់កូនត្រីពូជ៖

❖ **ការជ្រើសរើសកូនត្រីពូជ៖** ការចិញ្ចឹមត្រីឱ្យទទួលបានជោគជ័យ និងបានទិន្នផលខ្ពស់ គុណភាពកូនត្រីពូជគឺជាកត្តាសំខាន់ ដោយកូនត្រីត្រូវមានទំហំប្រហាក់ប្រហែលគ្នា មានសុខភាពល្អ រហ័សរហួន មាំមួន ពណ៌ស្រស់ថ្លា គ្មានរបួសស្នាមឬដំបៅ និងគ្មានជម្ងឺ។ ទំហំកូនត្រីដែលសមស្រប សម្រាប់ដាក់ចិញ្ចឹមគឺចន្លោះពី ៦-១០សង់ទីម៉ែត្រ/ក្បាល។

❖ **ដងស៊ីតេដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម៖** ត្រីរស់អាចដាក់កូនត្រីពូជចិញ្ចឹមកម្រិតដងស៊ីតេខ្ពស់ចន្លោះពី ៣០-១០០ក្បាល/ម^២ ដោយទាមទារឱ្យអ្នកចិញ្ចឹមត្រូវមានការយល់ដឹងខ្ពស់អំពីការគ្រប់គ្រងគុណភាពទឹក។

❖ **ការលែងកូនត្រី៖** ពេលវេលាលែងកូនត្រីប្រសើរបំផុតគឺនៅពេលព្រឹក និងពេលល្ងាច ដែលមានអាកាសធាតុត្រជាក់ ដោយដាក់ចងផ្ទុកកូនត្រីទៅក្នុងទឹកស្រះរយៈពេលពី២០-៣០នាទី ដើម្បីឱ្យ ត្រីស្តាប់នឹងសីតុណ្ហភាពនៃមជ្ឈដ្ឋានទឹកក្នុងស្រះ បន្ទាប់មកលែងកូនត្រីបន្តិចម្តងៗចូលទៅក្នុងស្រះ។

៣. ៤. ការផ្តល់ចំណី៖

ត្រីរស់ ជាប្រភេទត្រីស៊ីចំណីចម្រុះ មានដូចជា កូនត្រីល្អិត កំពីស កង្កែប ក្តាម ខ្យង។ ក្រៅពីនេះមាន ប្រភេទចំណីបន្ថែមផ្សេងៗដូចជា កន្ទុក ពោត មេរៀត កូនត្រីល្អិត។ បន្ទាប់ពីលែងកូនត្រីពូជបាន ១-២ថ្ងៃ ទើបអាចផ្តល់ចំណី។

- **ប្រភេទចំណីគ្រាប់អណ្តែត៖** មានប្រភេទអណ្តែតពី ៤០-៤៥% ក្នុងបរិមាណ៧%នៃទម្ងន់ដងខ្លួនត្រី និងពេលត្រីកាន់តែធំបរិមាណចំណីកាត់បន្ថយបន្តិចម្តងៗមកត្រឹម ៣%នៃទម្ងន់ដងខ្លួន។ ទោះបីនៅរដូវ ត្រីធំធាត់លឿនក៏មិនត្រូវផ្តល់ចំណីលើសពី ១០%នៃទម្ងន់ដងខ្លួនត្រីឡើយ។ នៅខែដំបូងផ្តល់ចំណី ៣ដង/ ថ្ងៃ (ពេលព្រឹក ថ្ងៃត្រង់ និងល្ងាច) ចាប់ពីខែទីពីរ ផ្តល់ចំណី២ដង/ថ្ងៃ (ព្រឹក និងល្ងាច)។ បរិមាណចំណី គ្រាប់ត្រូវផ្តល់មានដូចខាងក្រោម៖

ទម្ងន់ត្រីមធ្យមក្នុង១ក្បាល	%ចំណីធៀបនឹងទម្ងន់ដងខ្លួនត្រី	កម្រិតប្រូតេអ៊ីនក្នុងចំណី(%)
តូចជាង ៥០ ក្រាម	៧	៤១ - ៤៤
៥០ - ១០០ ក្រាម	៦ - ៧	៤១ - ៤៤
១០០ - ២០០ ក្រាម	៥ - ៦	៤១ - ៤៤
២០០ - ៣០០ ក្រាម	៤ - ៦	៤១
ចាប់ពី ៤០០ ក្រាម	៣ - ៤	៣៨

- ចំណីផ្សំដោយខ្លួនឯង/ត្រីសមុទ្រ៖ ២ខែដំបូង ផ្តល់ចំណីគ្រាប់សម្រេចផ្សំជាមួយចំណីត្រីសមុទ្រ ឬប្រភេទត្រីនុយ។ ត្រីសមុទ្រឬប្រភេទត្រីនុយត្រូវកិនឱ្យល្អិតស្របតាមទំហំកូនត្រី និងផ្សំបញ្ចូលគ្នាក្នុង បរិមាណ ត្រីសមុទ្រឬប្រភេទត្រីនុយ ៤គីឡូក្រាម ផ្សំជាមួយចំណីគ្រាប់ ១គីឡូក្រាម។ បន្ទាប់មក អ្នកចិញ្ចឹម អាចផ្តល់ចំណីត្រីសមុទ្រឬប្រភេទត្រីនុយសុទ្ធតែម្តង។ អ្នកចិញ្ចឹមគួរផ្តល់ឱ្យត្រីស៊ីតាមតម្រូវការរបស់ត្រី នៅ ពេលសង្កេតឃើញត្រីឈប់ស៊ីទើបឈប់ដាក់ចំណី ប៉ុន្តែមិនត្រូវផ្តល់ចំណីលើសច្រើនពេកនោះទេ ពីព្រោះ អាចធ្វើឱ្យខូចគុណភាពទឹក។

៣.៥. ការគ្រប់គ្រង និងការថែទាំ៖

ក្រោយពីលែងកូនត្រីដាក់ចិញ្ចឹមរួចមកកសិករត្រូវអនុវត្តន៍ដូចខាងក្រោម ៖

- ពិនិត្យមើលសកម្មភាពចាប់ចំណីរបស់ត្រីជារៀងរាល់ថ្ងៃ
- ផ្តល់ចំណីត្រីឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងទៀងទាត់ ជៀសវាងកុំឱ្យចំណីលើសច្រើន ដែលបង្កឱ្យទឹក ស្រះខូចគុណភាព ហើយបង្កបញ្ហាឱ្យត្រីកើតជំងឺបាន។
- ពិនិត្យគុណភាពទឹកស្រះឱ្យទៀងទាត់អំពីកម្រិត pH អុកស៊ីសែនក្នុងទឹក ដើម្បីរក្សាគុណភាព ទឹកឱ្យល្អជាប្រចាំ ដោយដាក់ផែនការផ្លាស់ប្តូរទឹកជាប្រចាំដូចខាងក្រោម៖
 - ត្រីមានទម្ងន់តូចជាង ១០០ក្រាម ផ្លាស់ទឹកពី ១០-១៥ថ្ងៃម្តង
 - ត្រីមានទម្ងន់ពី ១០០-២០០ក្រាម ផ្លាស់ប្តូរទឹក ៧-១០ថ្ងៃម្តង
 - ត្រីមានទម្ងន់ចាប់ពី ២០០ក្រាមឡើង ផ្លាស់ប្តូរទឹក ៥-៧ថ្ងៃម្តង

- តាមដានសភាពប្រែប្រួលរបស់ហ្វូងត្រីដូចជា ការស៊ីចំណីខ្លាំងឬខ្សោយ ហែលតាមហ្វូងឬហែលដាច់ពីហ្វូង ពណ៌សម្បុររបស់ត្រីនៅធម្មតាដូចលក្ខណៈដើម ឬប្រែពណ៌។
- ពិនិត្យភ្លឺស្រះ ឬស្បៃជុំវិញស្រះ ការពារការបាក់ ឬដាច់រហែកស្បៃ ។

៣.៦. ការប្រមូលផល៖

ចិញ្ចឹមបានរយៈពេល ៥-៦ខែ ត្រីរស់មានទម្ងន់ចន្លោះពី ០.៧-១គីឡូក្រាម/ក្បាល ដែលកសិករអាចចាប់ផ្តើមប្រមូលផល។ ពេលប្រមូលផលត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលមេឃត្រជាក់ ដោយកសិករត្រូវផ្អាកចំណីពី ១-២ថ្ងៃមុន ដើម្បីកុំឱ្យត្រីពុលខ្សោយប៉ះពាល់ដល់គុណភាពសាច់ត្រី។ ប្រមូលផលដំណាក់កាលដំបូងកសិករត្រូវបូមទឹកចេញពីស្រះពី ៣០-៥០% បន្ទាប់មកប្រើអ្ននអូសចាប់ត្រី ២-៣ដង ឬរហូតដល់ត្រីនៅក្នុងស្រះនៅសល់ត្រឹម ១០-២០% ទើបបូមពង្រីកទឹកចាប់ត្រីសម្រេចតែម្តង។

៤- គម្រោងអាជីវកម្មចិញ្ចឹមត្រីវីសក្នុងស្រះ ៖

៤-១- គម្រោងចិញ្ចឹម ៖ គម្រោងចំណាយខាងក្រោមនេះគឺជាបទពិសោធន៍របស់កសិករចិញ្ចឹមត្រីវីសនៅខេត្តកណ្តាល។

- ទំហំស្រះ ៖ ៣,០០០ម^៣ (បណ្តោយ ៤០ម ទទឹង៣០ម ជម្រៅទឹក ២.៥ម)
- ចំនួនកូនត្រីពូជ/វគ្គ ៖ ៣០,០០០កូន (ដងស៊ីតេដាក់ចិញ្ចឹម ២៥ក្បាល/ម^២)
- កូនត្រីពូជ ៖ ទិញពីកសិដ្ឋានផលិតកូនត្រីពូជមានតម្លៃ ១៥០៛/ក្បាល (តម្លៃអាចប្រែប្រួលទៅតាមទំហំកូនត្រី និងការដឹកជញ្ជូន) ។
- រយៈពេលចិញ្ចឹម ៖ ៦ខែ/វគ្គ
- ចំណីផ្តល់ឱ្យត្រីស៊ី ៖ ចំណីគ្រាប់ក្រុមហ៊ុន ប្រូតេអ៊ីនពី ៤០%(ពេលត្រីនៅតូច) និងក្រោយចិញ្ចឹមបាន ២សប្តាហ៍ ផ្តល់ចំណីត្រីនុយ ។
- សមាមាត្រចំណី (FCR) ៖ ជាមធ្យម ៤ (តម្លៃនេះអាចប្រែប្រួល អាស្រ័យលើការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់ចំណី) ។
- អត្រាបាត់បង់ ៖ ជាមធ្យម ៤០% (អាស្រ័យលើសុខភាពកូនពូជ និងការថែទាំ)
- ទិន្នផល ៖ ជាមធ្យម ៩,០០០គ.ក/វគ្គ
- ទីផ្សារ ៖ លក់បោះដុំទៅឈ្មួញកណ្តាល ឬស្តង់ប្រមូលទិញត្រី
- តម្លៃទីផ្សារ ៖ ជាមធ្យម ៨,០០០៛/គ.ក អាស្រ័យលើរដូវកាល ដែលជាទូទៅមានតម្លៃថ្លៃនៅចន្លោះខែ ឧសភា ដល់ កក្កដា ។
- តម្រូវការទុន ៖ សម្រាប់ចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មដំបូង ដោយរៀបចំជីកស្រះចិញ្ចឹម និងបំពាក់សម្ភារៈ (មិនរាប់បញ្ចូលថ្លៃដី) ត្រូវចំណាយដើមទុនប្រមាណ **68,010,000 រៀល** ក្នុងនោះ៖

ទុនវិនិយោគសម្រាប់ជីកស្រះ និងបំពាក់សម្ភារៈ (រៀល)	18,960,000
ទុនសម្រាប់ដំណើរការចិញ្ចឹម (រៀល)	49,050,000
ទឹកប្រាក់សរុប(រៀល)	68,010,000

៤-២-ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចក្នុងការចិញ្ចឹមត្រីក្នុង១វគ្គ៖

ការចិញ្ចឹមត្រីរស់ក្នុងស្រះមានផ្ទៃទឹកទំហំ ៣,០០០ម^៣ ដាក់កូនត្រីពូជចំនួន ៣០,០០០ក្បាល ចិញ្ចឹមរយៈពេល ០៦ខែ (ក្នុង១វគ្គ) ក្រោយកាត់រំលស់លើការចំណាយថេរ និងការចំណាយលើការផលិត៖

- តារាងចំណូល-ចំណាយលម្អិត៖

លរ	មុខចំណាយ	ឯកតា	ចំនួនឯកតា	តម្លៃ/ឯកតា(៛)	តម្លៃសរុប(៛)	ចំនួនវគ្គរំលស់	តម្លៃសរុប/វគ្គ(៛)
ចំណូលពីការលក់ត្រី							
1	ចំណូលពីការលក់ត្រី	គ.ក	9,000	8,000	72,000,000		72,000,000
ចំណាយសរុប (ក + ខ)					68,010,000		49,989,833
ក-ការចំណាយប្រែប្រួល					49,050,000		49,050,000
1	កូនត្រីពូជ	ក្បាល	30,000	150	4,500,000		4,500,000
2	កំបោរស	គ.ក	100	1,500	150,000		150,000
3	ចំណីសម្រេចរោងចក្រ	គ.ក	250	4,000	1,000,000		1,000,000
4	ចំណីផ្សំខ្លួនឯង	គ.ក	36,000	1,000	36,000,000		36,000,000
5	ប្រេងសាំងឬម៉ាស៊ូត/វគ្គ	ខែ	8	400,000	3,200,000		3,200,000
6	ថ្នាំការពារ និងព្យាបាល	វគ្គ	1	1,000,000	1,000,000		1,000,000
7	កម្លាំងពលកម្ម/វគ្គ(២០%)	ខែ	8	400,000	3,200,000		3,200,000
ខ-ចំណាយមិនប្រែប្រួល/ថេរ					18,960,000		939,833
1	ជីកស្រះ	ម ^៣	3,000	5,000	15,000,000	40	375,000
2	ម៉ាស៊ីនបូមទឹក	គ្រឿង	1	1,200,000	1,200,000	10	120,000
3	ក្បាលកិនចំណីត្រី	គ្រឿង	1	1,200,000	1,200,000	10	120,000
4	ទុយោបូមទឹកទន់ (៥០ម/ដុំ)	ដុំ	4	60,000	240,000	10	24,000
5	ស្បែកស្រះ និងបង្គោលឈើ	ដុំ	6	50,000	300,000	4	75,000
6	រៀបចំកន្លែងដាក់ចំណី	កន្លែង	1	150,000	150,000	6	25,000
7	សំណាញ់បង់ត្រី	វង់	1	150,000	150,000	4	37,500
8	ជញ្ជីងថ្មី	គ្រឿង	2	260,000	520,000	4	130,000
9	តាកាដាក់ត្រី បានដៃក ចុង	ឈុត	1	200,000	200,000	6	33,333
ចំណេញសរុប							22,010,167
ចំណាយថ្លៃដើមក្នុងការចិញ្ចឹមត្រីក្នុង១ គ.ក							5,554
ចំណេញក្នុង១ គ.ក							2,446

៤-៣- ការវិភាគលទ្ធផលដោយផ្អែកលើអត្រាបាត់បង់ និងតម្លៃលក់៖

តាមរយៈនៃការចុះសិក្សាផ្ទាល់នៅកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមត្រីរីសនៅខេត្តកណ្តាលឃើញថាការចិញ្ចឹមត្រីរីសក្នុងស្រះមានអត្រាបាត់បង់៣០-៥០% តម្លៃលក់បោះដុំជាមធ្យម ៨,០០០\$/គ.ក និងត្រីមានទម្ងន់ជាមធ្យម ០,៥គ.ក/ក្បាល ៖

តារាងវិភាគលទ្ធផលផ្អែកលើអត្រាបាត់បង់ និងតម្លៃលក់

ទិន្នផលទទួលបាន (គ.ក)	តម្លៃលក់ចេញ(រៀល)	ចំណូលសរុប (រៀល)	ចំណាយសរុប (រៀល)	ចំណេញ (រៀល)	កំណត់សម្គាល់អំពីទិន្នផល
10,500	7,000	73,500,000	49,989,833	23,510,167	ករណីអត្រាបាត់បង់៣០%
	8,000	84,000,000	49,989,833	34,010,167	
	9,000	94,500,000	49,989,833	44,510,167	
9,000	7,000	63,000,000	49,989,833	13,010,167	ករណីអត្រាបាត់បង់៤០%
	8,000	72,000,000	49,989,833	22,010,167	
	9,000	81,000,000	49,989,833	31,010,167	
7,500	7,000	52,500,000	49,989,833	2,510,167	ករណីអត្រាបាត់បង់៥០%
	8,000	60,000,000	49,989,833	10,010,167	
	9,000	67,500,000	49,989,833	17,510,167	
6,000	7,000	42,000,000	49,989,833	(7,989,833)	ករណីអត្រាបាត់បង់៦០%
	8,000	48,000,000	49,989,833	(1,989,833)	
	9,000	54,000,000	49,989,833	4,010,167	

ចំណាំ៖ ក្នុងករណីកូនត្រីពូជមានសុខភាពមិនល្អ ការគ្រប់គ្រង និងថែទាំមិនបានត្រឹមត្រូវ ឬមានបញ្ហាជាយថាហេតុណាមួយកើតឡើង នាំឱ្យអត្រាបាត់បង់ឡើងដល់ ៦០% នឹងឱ្យទិន្នផលត្រីសរុបបានត្រឹមតែ ៦,០០០គីឡូក្រាម បើកសិករលក់បានតម្លៃ ៨,០០០\$/គ.ក នោះការចិញ្ចឹមត្រីនឹងខាតបង់។

៤-៤- ខ្សែច្រវាក់តម្លៃ៖

កសិករ ៖ ករណីលក់បោះដុំបានតម្លៃ ៨,០០០\$/គ.ក តម្លៃថ្លៃដើមផលិត ៥,៥៥៤\$/គ.ក អាចចំណេញបាន ២,៤៤៦\$/គ.ក ។

ឈ្នួលកណ្តាល ៖ លក់បោះដុំបន្តតម្លៃ ៩,៥០០\$/គ.ក កាត់ថ្លៃដឹកជញ្ជូន លើកដាក់ ៥០០\$/គ.ក អាចចំណេញបាន ១,០០០\$/គ.ក ។

អ្នកលក់រាយ ៖ លក់តម្លៃ ១២,០០០\$/គ.ក កាត់លើថ្លៃដឹកជញ្ជូន លើកដាក់ និងថែរក្សា ១,០០០\$/គ.ក អាចចំណេញបាន ១,៥០០\$/គ.ក ។

៥-ហានិភ័យ និងបញ្ហាប្រឈម

តាមការសិក្សាផ្ទាល់ជាមួយកសិករចិញ្ចឹមត្រីនៅខេត្តព្រះសីហនុ កសិករដែលមានបំណងចិញ្ចឹមត្រី រស់ក្នុងស្រុះ ត្រូវស្វែងយល់ និងរកវិធីគ្រប់គ្រងនូវហានិភ័យ និងបញ្ហាប្រឈមចម្បងៗមួយចំនួនទៅលើ អាជីវកម្ម រួមមានដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	ប្រភេទ ហានិភ័យ	ការពិពណ៌នាហានិភ័យ	វិធានការក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ
១	ហានិភ័យ ផលិតកម្ម	ទទួលបានទិន្នផលទាបជាងការរំពឹង ទុក ដោយសារទិញពូជត្រីមិនល្អ សុខភាពខ្សោយ និងទំហំមិនស្មើគ្នា	<ul style="list-style-type: none"> - សិក្សាប្រវត្តិកសិដ្ឋានផលិតកូនត្រីឱ្យបាន ច្បាស់លាស់អំពីមេពូជ។ - ត្រូវជ្រើសរើសកូនត្រីមានទំហំប៉ុនៗគ្នាដើម្បី កាត់បន្ថយត្រីធំស៊ីត្រីតូច។ - ជ្រើសរើសកូនត្រីពូជមានសុខភាពល្អ មិនមាន ជំងឺ និងរូបសស្តាមលើដងខ្លួន។ - តាមដានតាំងពីចាប់ផ្តើមផលិតដំបូងរហូតដល់ ថ្ងៃទទួលបានកូនត្រីមកចិញ្ចឹម។
		ផ្តល់ចំណីមិនបានត្រឹមត្រូវ និង គ្រប់គ្រាន់តាមតម្រូវការរបស់ត្រី។	<ul style="list-style-type: none"> - ត្រូវសិក្សាអំពីបច្ចេកទេសក្នុងការផ្តល់ចំណីត្រី ឱ្យបានច្បាស់លាស់។ - ធ្វើការគណនាបរិមាណចំណីត្រីឱ្យបានត្រឹមត្រូវ - ជ្រើសរើសប្រភេទចំណីដែលមានគុណភាពល្អ
		គុណភាពទឹកមិនល្អ កើតមានជាតិ ពុល ខ្លះអុកស៊ីសែនក្នុងទឹក នាំឱ្យកូន ត្រីពុលទឹក កើតមានជំងឺ និងត្រីងាប់។	<ul style="list-style-type: none"> - ពិនិត្យគុណភាពទឹកឱ្យបានទៀងទាត់លើ កម្រិត ប៉េហាស់ កម្រិតថ្នាំ និងអុកស៊ីសែន។ - ប្តូរទឹកក្នុងស្រះចិញ្ចឹមត្រីឱ្យបានទៀងទាត់ - តាមដានសកម្មភាពត្រីពេលផ្តល់ចំណី
២	ហានិភ័យ ទីផ្សារ	ទាក់ទងទៅនឹងការបាត់បង់ទីផ្សារឬ តម្លៃដែលទទួលបានទាបជាងការរំពឹង ទុក។ តម្លៃទីផ្សារត្រីសាច់ប្រែប្រួលមិន ច្បាស់លាស់។	<ul style="list-style-type: none"> - ស្វែងរកទីផ្សារឬឈ្នួលប្រមូលទិញឱ្យបានច្រើន កន្លែង។ - ចងក្រងជាបណ្តុំអ្នកចិញ្ចឹមត្រីដើម្បីភ្ជាប់ខ្សែ ច្រវាក់តម្លៃទីផ្សារ។ - ផ្តល់ចំណីផ្សំខ្លួនឯង កាត់បន្ថយថ្លៃដើមផលិត ឱ្យមានតម្លៃទាបសមរម្យ។

៦-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ត្រីវិស ជាប្រភេទត្រីដែលមានតម្រូវការទីផ្សារខ្ពស់ ប៉ុន្តែតម្លៃក៏មានការប្រែប្រួលមិនទៀតទាត់ ដោយសារមានការប្រកួតប្រជែងជាមួយនិងត្រីនាំចូលពីប្រទេសជិតខាង។ តាមបទពិសោធន៍ កសិករតែង ជួបនូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដូចជា៖ ត្រីកើតមានជំងឺច្រើន អត្រាបាត់បង់ខ្ពស់ ថ្លៃដើមផលិតខ្ពស់ តម្លៃ លក់ដុំប្រែប្រួលមិនទៀងទាត់ ដែលនាំឱ្យកសិករអាចទទួលបានផលចំណេញតិចឬបង់ខាត ។ ដូចនេះ កសិករត្រូវមានផែនការផលិតច្បាស់លាស់ និងមានការថែទាំត្រឹមត្រូវតាមបច្ចេកទេស ដើម្បីកាត់បន្ថយ អត្រាបាត់បង់ និងត្រូវចេះផ្សំចំណីខ្លួនឯងដើម្បីកាត់បន្ថយថ្លៃដើមចិញ្ចឹម។

